



आभियान

सप्ताहिक

ABHIYAN WEEKLY

devendrachudal@gmail.com

वर्ष : ३७ / अंक : ८ / २०७६ साउन ३१ गते शुक्रबार / 16 Aug., 2019 / मूल्य रु. १०/-

कम्युनिष्ट सरकार होइन कमाउनिष्ट सरकार

काठमाडौं। नेपाल कम्युनिष्ट पार्टीको केपी ओली नेतृत्वको सरकारको १६ महिने कार्यकाल हेर्दा अहिलेसम्म सरकारले कुनै उल्लेखनीय कार्य गर्न सकेको देखिएको छैन। भण्डे दुई तिहाई नजिकको बलियो सरकार रहेपनि सरकारको काम कारबाही भाषणमा मात्र सिमित भएको छ। भाषण र कोर्स सिद्धान्तले मात्र मुलुक विकास हुने भए नेपाल पहिला नै सिंगापुर भइसक्यो। अहिले नेपाल, सिंगापुर होइन फिंगापुरमा परिणत हुँदै गएको छ। संघीय राजधानी नै अस्तव्यसत रहेको छ। सडकमा सर्वसाधारण नागरिक हिँड्डुल गर्न नसक्ने अवस्था रहेको छ। विकास निर्माणमा ढुल ढुल नारा दिएर सत्तामा पुगेको कम्युनिष्ट पार्टी
» बाँकी ८ पेजमा

संविधान संशोधन गरौं प्रदेश सरकार खारेज गरौं

काठमाडौं। जनताको मत बेर्गे मुलुकमा संघीयता लादिएपछि अहिले त्यही संघीयताको घाँडो सावित भएको छ। मुलुकमा ७ सय ६९ वटा सरकार रहेका छन्। ती सबै सरकारले सबै अधिकार भएको भन्दै मनलाई निर्णय गरेर जनताको ढाड सेक्ने काम गरेर जनतालाई अनावश्यक रूपमा कर थोपिएको छ। स्थानीय तहलाई अफ शक्तिशाली बनाइएको छ। संविधानले दिएको अधिकार भित्र रहेर
» बाँकी ८ पेजमा

कुँवरको थप्पड कसलाई थियो त ?



काठमाडौं। नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी नेतृत्वको केपी ओली सरकार दिन प्रतिदिन आलोचनाको पात्र बन्दै गएको छ। लोकतान्त्रिक पद्धति अनुसार सरकार सञ्चालन हुन सकिरहेको छैन। जनताले कसलाई सत्तामा पुन्याईदिनका लागि मात्र मतदान गरेका होइनन्। जनताले आफैले मत दिएको व्यक्तिहरूलाई धारे हात लगाउन थालेका छन्। कम्युनिष्टहरूको सरकार रहेपनि राष्ट्रियता कमजोर बन्दै गएको छ। लोकतान्त्रिको नाममा लोकतान्त्रिक पद्धतिलाई समाप्त पार्न खालका गतिविहारले प्रश्न लाइरहेको छ। सत्ताधारी दलका नेताहरूको गतिविधि हेर्दा सरकार एकदलीय सत्ता स्थापनाका लागि उद्देश्य रहेको जस्तो देखिएको छ। बाहिर जितसुकै लोकतान्त्रिक कुरा गरेपनि शासकीय शैली र उद्देश्य हेर्दा सरकार कम्युनिष्ट चरित्रबाट निर्देशित रहेको
» बाँकी ८ पेजमा

प्रचण्डलाई के भयो आजकल ?

काठमाडौं। कहिले फेरि बन्दुक बोक सक्छु भन्छन्, कहिले राजालाई बकबक गरे नागार्जुनबाट निकाल्यु भन्छन्। अकस्मात सिंगो परिवार बोकेर दुई जान्छन्। कहिले श्रीमतीलाई वाटर बाथ गराउन थाइलेण्ड लान्छन्। अर्को जनयुद्धको कुरा पनि गर्दैन्, विल्कलाई आउने ठाउँ यहाँ हो भनेर सुफाव पनि दिन्छन्।

अहिले आएर संघीयताको अभ्यासप्रति निराशा व्यक्त गरेका छन्। रोपेको राम्रै बीउ हो, अर्के उप्रियो। प्रचण्डको यस कथनप्रति अरूण सुवेदीले क्या जवाफ दिएका छन्- कभी तु छलिया लगाता है, कभी तु दिवाना लगाता है, कभी अनाडी लगाता है, कभी गफाडी लगाता, कभी तो गजडी लगाता है, कभी पोपट लगाता है, कभी फोकट लगाता है, कभी नाटक लगाता है, लेकिन यह
» बाँकी ८ पेजमा

मन्त्रीको निर्णय सचिवले उल्टाए



काठमाडौं। कहि नभएको जात्रा हाँडिगाउँमा भने नेपाली उखानलाई तत्कालिन अर्थ मन्त्रालय राजस्व सचिव शिशिर दुँगानाले चरितार्थ गरेका छन्। २०६७ साल माघ १९ गते तत्कालिन अर्थमन्त्री सुरेन्द्र पाण्डेबाट भएको निर्णयलाई सचिव दुँगानाले २०७५ पुष ३० गते उल्टाई दिएका छन्। तत्कालिन अर्थमन्त्रीले साल्ट टेडिङ् कर्पोरेशनले उपयोग गरिराखेको तुन कोषको रकम र त्यसको गोदामको बारेमा भएको निर्णय अर्थ मन्त्रालयका तत्कालिन राजस्व सचिव दुँगानाले उल्टाएका छन्। मन्त्रीबाट भएको निर्णयहरू मन्त्रिपरिषद् को बैठकबाट मात्र उल्टाउन वा सच्चाउन सकिने कामुनी व्यवस्था रहेकोमा सचिवले मन्त्रीको निर्णय उल्टाउने निर्णय कसरी भयो त्यो नै अहिले रहस्यको विषय बनेको
छ। २०६७ साल माघ १९ गते तत्कालिन अर्थमन्त्रीबाट भएको मन्त्रिस्तरीय निर्णयमा भनिएको छ साल्ट टेडिङ् कर्पोरेशनले उपयोग गरिराखेको तुनकोषको रकम र

उपयोग गरिराखेको भौतिक सम्पत्तिको प्रयोग सम्बन्धमा वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयको मिति २०६७ माघ १३ को
» बाँकी ६ पेजमा

संघीयता मुलुककै लागि घाँडो

काठमाडौं। कुनै छलफल र बहस विना जनतालाई लादिएको संघीय संरचना अहिले मुलुककै लागि घाँडो सावित हुँदै गएको छ। सत्ताधारी दलका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहालले नै एक सार्वजनिक कार्यक्रममै उद्घोष गरे आफूले संघीयताको एक खाले वित रोपेको तर अर्को खाले बीजाकरण भईरहेको भन्दै वर्तमान राजनीतिक विसंगतिप्रति असन्तुष्टि जनाउनुको पछाडि के रहस्य लुकेको छ। किन उन्नै असन्तुष्टि जनाए। अब त्यसको खोजिवन हुनु आवश्यक छ।

संविधानसभाले संविधान निर्माण गर्नुभन्दा पहिला देखि नै मुलुकको लागि संघीयता आवश्यक नभएको आवाजहरू उठेपनि राजनीतिक दलहरूले आफूना कार्यकर्ताहरू पाल्पाको लागि मुलुकलाई संघीतामा लगे। त्यही संघीयताले गर्दा जनता जनताले करको मारमा परेका छन्। ७ सय ६९ वटै सरकारहरूलाई जनताले पाल्पु परेको छ। वडा तहका वडा सदस्यदेखि
» बाँकी ८ पेजमा

तालीलाई www.abhiyanonline.com.np रा पनि पढ्न सकिन्छ।

कतै दुई तिहाईको ओली सरकार पनि जनताका लागि घाँडो त होइन ?



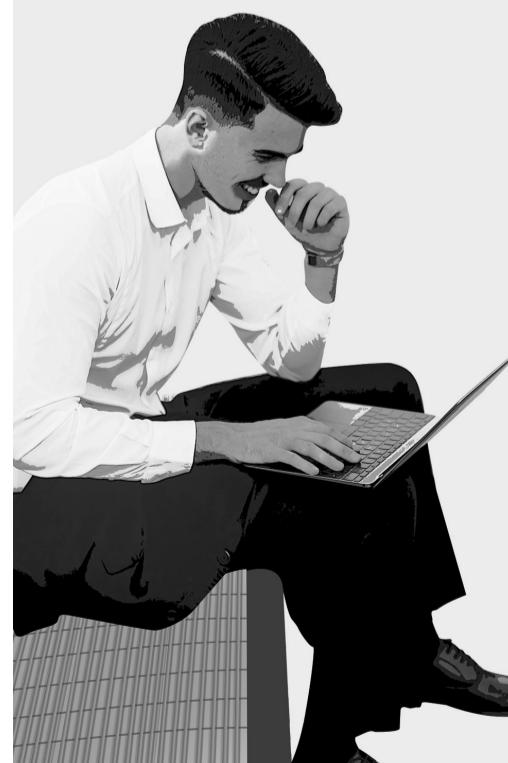
पार्टीभित्रको विवादलाई समाधान गर्न नसकेका हुनाले त्यसको असर सरकार सञ्चालनमा समेत परेको छ।

पार्टीले पूर्णता नपाएको हुनाले पार्टीको सचिवालय बैठकसम्म बस्न सकेको छैन। सचिवालमा रहेका व्यक्तिहरू नै गुट र उपगुटा बाँडिएका हुनाले सचिवालयले समेत निर्णय गर्न सकिरहेको छैन। पार्टीका विभिन्न भारु संगठनहरू र शुभेच्छुक संस्थाहरू समेत अहिले लथालिङ् अवस्थामा रहेका छन्। पार्टीका वरिष्ठ नेताहरू नै सरकारी कर्मचारीहरूका विरुद्ध खनिन थालेका हुनाले सरकारका कर्मचारीहरू समेत ओली सरकार र कम्युनिष्ट पार्टीका विरुद्ध रुप्त बन्दै गएका छन्। पूर्व प्रधानमन्त्री एवं नेकपाका वरिष्ठ नेता माधव नेपालले हालै परराष्ट्र मन्त्रालयका कर्मचारीहरूले
» बाँकी ६ पेजमा

prabhu
Online Trading Saving A/C



Online Digital
Share Trading



NEPSE मा Online शेयर
कारोबार गर्न सकिने।

निःशुल्क e-banking सेवा। *

NEPSE मा आवाहन Broker
हरूको आधिकारीक बैंक।

NEPSE को आधिकारीक
कल्याणी बैंक।

* शर्टहरू लागू दृश्यमान।

prabhu BANK

Prabhu Building, Babarmahal
Post Box no.: 19441
Tel : +977 1 4788500
Fax: +977 1 4780588
E-mail: info@prabhbank.com
Url : www.prabhbank.com
Toll Free No.: 16600107777
Swift Code: PRVUNPKA

Historical and dangerous mistake

C Kiren

Modi government and the believers in the Hindutva philosophy might be rejoicing the scrapping of article 370 paving the way for making Jammu and Kashmir part of the Indian Union not realizing that this dangerous and wrong move would have very serious consequences for the regional as well as Indian stability due to its unpredictable outcomes. Freedom movements cannot be suppressed through barrel of the gun, Presidential decrees and un-imaginative legislative and constitutional measures as done by the Modi government. The flame of freedom nurtured by the people of Kashmir by their blood and unparalleled sacrifices in the face of ruthless Indian oppression provide an irrefutable proof of this historic reality.

Even the conscientious voices within India and those who can perceive the dangers inherent in this reckless move have condemned the scrapping of article 370 of the Indian constitution. The Congress strongly opposed the bill when it was presented in the Lok Sabha. One of its senior leader P. Chidambaram while speaking in the Rjaya Sabha on Monday rightly remarked "Momentarily you may think you have scored a victory... drum beats, that You will hear on the streets, certainly will encourage you to believe that you have corrected a so-called injustice but history will prove you wrong.... and future generations will realize what a grave mistake this House is making today. This will be a catastrophic blunder. It is a sad day. This will be the black day". He appealed to the Modi government not to 'dismember the state' terming it a cardinal blunder. Even pro-Indian politician of Kashmir Farooq Abdullah and Mehbooba Mufti who have served as Chief Ministers of the state condemned the repeal of Article 370. The latter admitted that it was a mistake on their part to prefer India over Pakistan. History cannot be decimated or reversed. Modi government has indeed made a historical and dangerous mistake.

International media has also repudiated this unilateral action of the Modi government. The New York Times in its editorial terming the step as a wrong and dangerous move observed "The United States and China must not allow Kashmir to become a pawn in their ongoing disputes; on the contrary, the United States, China, the United Nations and other powers with influence over India and Pakistan must urgently do what they can to prevent India's folly from escalating into a perilous and unpredictable regional

crisis". Amnesty International which has been regularly documenting blatant human rights violation o by the Indian security force in the Indian held Kashmir, in a statement has said " New Delhi's unilateral decision to revoke Article 370 without consulting the state's inhabitants is likely inflame prevailing tensions, alienate the local population and increase the risk of further human rights violations amidst a complete clampdown on civil liberties and communication blackout" The statement not only draws a right picture of the situation prevailing in the valley at the moment but also expresses the fears about future human rights situation in the backdrop this development.

It is a blind move by the Modi government ostensibly stemming from the make-belief of the racist regime of BJP that the legal frame work evolved through the Presidential decree and Indian parliament would automatically end the Kashmir dispute; the Kashmiri freedom fighters will take it lying down and give up their movement for fear of the likely action by the Indian security forces in case of any adverse reaction and Pakistan which is a party to the Kashmir dispute and for whom Kashmir is her jugular vein and unfinished agenda of the partition, will accept

the move as fate accompli. If that is the thinking, it reflects delusional hubris of the Modi government.

The Kashmiris have vowed to fight till the last man to win their freedom. The leadership of All Hurriyet Conference has decided to intensify the freedom struggle undeterred by the atrocities of the Indian security forces and the likely genocide in the valley as is evident by the induction of more Indian troops to bolster military presence designed to suppress the freedom movement.

Pakistan has out rightly rejected the unilateral revoking of article 370 by the Indian government and Prime Minister Imran Khan addressing the joint session of the Parliament vowed to take on the 'racist ideology' of BJP and also expressed the resolve to raise the issue at every international forum including UN Security Council and sensitizing the world leaders about the dangers lurking in the region as a consequence of the Indian action. He also urged the international community to intervene warning "If the world does not act today and if the developed world does not uphold its own laws, then things will go to a place that we will not be responsible" The opposition though critical of the alleged government slackness in

taking a preventive move beforehand did emphasize national unity to deal with the situation.

Consequently a unanimous resolution inclusive of the points mentioned above has been passed by the Parliament. Pakistan has decided to approach the UN Security Council and the process of consultation with its friends, especially China is going on. Other decisions taken by the National Security Council include downgrading diplomatic relations with India, severing of trade ties between the two countries, revisiting all the bilateral arrangements with India in indifferent domains, celebrating Independence Day as Kashmir Solidarity Day and observing Indian Independence Day as a Black Day. Pakistan Army has also thrown its weight behind the government and vowed to stand by the people of Kashmir reiterating that it was prepared to go to any extent to fulfill its obligations in that regard. The strategy adopted by Pakistan as an initial reaction to the evolving situation is a right course to pursue while being ready to face any eventuality.

China has opposed Indian decision to revoke special status of Kashmir saying Indian action is unacceptable and would not have any

legal effect. Saudi Arabia expressing concern over the development has urged the need for resolving the issue according to UN resolutions. The International Commission of Jurists has also condemned the revocation of Article 370 by India. It is noteworthy that US and UK remain non-committal on the issue and have restricted themselves to only advising calm and resort to bilateral dialogue, notwithstanding the fact that India has closed all the avenues for dialogue.

The Indian action has threatened peace and security in the region and requires immediate attention and appropriate action by the international community, particularly the US which must play a role not only in defusing the situation but also in helping the people of Kashmir to realize their right of self-determination. If the world community, UN and the US really desire to curb terrorism they will have to play a leading role in removing the causes that promote the phenomenon of terrorism. As observed by New York Times the UN, US, China and all big powers need to use their influence to prevent the Indian folly escalating into a perilous and unpredictable regional crisis.



Government of Nepal
Ministry of Culture, Tourism & Civil Aviation
NATHM
Nepal Academy of Tourism and Hotel Management

Admission Open

4 Years

BACHELOR OF HOTEL MANAGEMENT (BHM) & BACHELOR OF TRAVEL & TOURISM MANAGEMENT (BTM) Morning Session

(Affiliated to Tribhuvan University)

- Application (CMAT) Forms are available from July 26- August 28, 2019 (2076/04/10 to 2076/05/11) from 8:00 am to 5:00 pm.
- The Central Management Admission Test (CMAT) will be conducted by Faculty of Management TU, on September 7, 2019 (2076/05/21) Saturday at 8:00 am. Visit www.fomecd.edu.np or www.nathm.edu.np for detail information.

Eligibility:
Applicants must have minimum D+ grade in each subject of grade 11 and 12 with CGPA 1.8 or more

Or

Minimum score of second division marks in 10+2, PCL or Equivalent in any discipline.

Suan Dusit Rajabhat University Leshan Vocational and Technical College International Association of Hotel Schools ihra International Hotel & Restaurant Association

NATHM
RABIBHAWAN, KALIMATI - KATHMANDU
E-mail: nathm@mos.com.np, www.nathm.edu.np
Tel: 01-4270605, 4286467, 4272756

Contact Address:



Every game. Everything about the game.



www.sabaikhel.com [/sabaikhel](https://www.facebook.com/sabaikhel)
[@sabaikhel](mailto:info@sabaikhel.com)
For Advertisement: sabaikhel@gmail.com



राजतन्त्र फक्तिने माहोल बनाइदिने ओली-प्रचण्डलाई धन्यवाद



• राजन कार्कि

rajan2012karki@yahoo.com

जुन काम राजतन्त्रवादी, हिन्दुवादीले गर्नुपर्थ्यो, त्यसका लागि सहजीकरण त प्रचण्ड, ओलीले गरिएका छन्। जति पनि गर्ने नहुने अलोकतान्त्रिक र अराजक कामहरू छन्, ती सबै गरेका छन् ओली प्रचण्डहरूले। आज देशवापी रूपमा नेकपाको शासनविरुद्ध जनमत तैयार भइरहेको छ, लोकतन्त्र सिद्धियो, संघीयता असफल भयो भन्ने हाहाकार मचिन थालेको छ, यी सबैको जिम्मेवार ओली र प्रचण्ड हुन्। इसाइकरणको व्यापकता बढेको छ, पैसा दिएर धर्मान्तरण भइरहेको छ। हिन्दुहरू आतंकित हुनथालेका छन्। बरु राजे ठिक भन्ने जुन वातावरण बनेको छ, राजा जता जान्छन्, उत्ते राजा आउ देश बचाउको नारा लागिरहेको छ। यो सब राजावादी र हिन्दुवादीले गर्नुपर्ने कर्म प्रचण्ड ओलीहरूले गरिएका छन्। ओली प्रचण्डलाई धन्यवाद दिनुपर्छ।

जनान्दोलनको सफलतालाई बसन्तोत्सव मनिएको थियो। फुलेको त्यो बसन्त उत्साह फूल १३ वर्षको कालखण्डमा नेताहरूको देखावटी गला र निष्ठा र नीतिहीन कलाको हार बन्धो, नेपाली माटो र नेपाली जनताका लागि नेताहरूको अविश्वास र अपराधको काँडे कोर्ट बनिसकेको छ। लोकतान्त्रिक संविधानलाई जनताले अस्वीकार गरिएका छन्, दुर्घटनामा परिसकेको छ संविधान। ७ सय ६१ सरकार र तिनका पल्टनलाई पाल्न करमाथि कर थोपरिएको छ। जनता निराश बन्दैछन्, आक्रोस पोख्दैछन्।

महाभारतको युद्ध चलिरहेको थियो। खाण्डव वनमा आगे लगाएर परिवार मारेको रिस फेर्न महासर्प अश्वसेनले बंश बिनासक अर्जुनलाई मार्न कर्णको तीरको डुप्पोमा बस्ने निर्णय गरे र बसे। कर्णले अर्जुनलाई हानेको वाणमा अश्वसेन बसेको थाहा पाएर सारथी श्रीकृष्णले अर्जुनरथलाई धसाइदिए। वाणले लक्ष्य भेदन गर्न सकेन। त्यसपछि अश्वसेनले कर्णलाई भेटै भनेतिमी अर्जुनलाई मार्न चाहन्छौ, म पनि अर्जुनलाई मार्न चाहन्छु। म तिम्रो वाणको डुप्पोमा बस्छु, सावधानीपूर्वक चलाउनु, अर्जुनको इतिश्री हुन्छ। अर्जुन मर्हन्।

चकित परेका कर्णलाई अश्वसेनले अर्जुनलाई मारेर बदला लिने बुतान्त सुनाएपछि कर्णको जवाफ थियो- म नीतियुद्ध लड्दैछु। छदम सहायता लिएर अनीति युद्ध लड्न सकिदै। अनीतिले जित्नुभन्ना हार्नु भेरालगि श्रेयस्कर छ। कर्णका नीति र निष्ठाको दृढता देखेर महासर्प अश्वसेन खाण्डव फकिए।

तर भारतले सर्प बनेर नेपाललाई डसिरहेको छ। २०५२ फाउन १ देखि २०६२ मसिर ५ सम्म माओवादीले १० वर्ष ९ महिना ५ दिन जनयुद्ध गयो र जनयुद्धलाई दिल्ली सम्फूलामा गराएर र आतंकवादलाई जनान्दोलनमा मिसाएर जनसुनामी बनाइएको हो। यही सुनामीले ल्याएको लोकतन्त्र अहिले नेपालको पद्धति बनेको छ। यही पद्धतिले देश र जनतालाई पाहा पछारेको पछारिहेको छ।

लोकतन्त्र नामको यो पद्धति नेतातन्त्र हुनुपरेको छ। लोकतन्त्रमा लोक किनारा लागे, जनताको निर्णय नै सर्वोपरि बन्ने र

नेतातन्त्र भएको हो। लोकले लोकतन्त्रमा पाउनैपर्ने आधारभूत विषयहरू पनि पाउन सकेन्। नेताहरूले लोकतन्त्रलाई लुटतन्त्रमा रूपान्तरण गरिएका छ। यहीकारण समाजवादी अथवा सर्वहारावादीहरू धनवान बनेका छन्। समृद्ध बन्नुपर्ने मुलुक टाट पल्टदै गरेको छ भने सुखी बन्नुपर्ने नेपाली दुःखी बनिरहेका छन्।

२०६३ सालको बसन्त परिवर्तन, जनान्दोलनमा घरघरबाट निस्केका सलहजस्ता जनताका लागि हिस्सा बुढी खिस्से दाँत बन्न पुगेको छ।

नेताहरू अहिले पनि भाषण गरिरहेका छन्- भगिरथ प्रयत्नले त्याएको परिवर्तनको उपलब्धिको जसरी पनि संरक्षण गरिनेछ।

नेताहरूको भगिरथ प्रयत्न भनेको भ्रष्टाचार, राजनीतिकरण, कार्यकर्ताकरण। यही भगिर प्रयत्न हो भने यो प्रयत्न कम पाप बढी, सराप बढी हो। यो सरापबाट मुक्ती खोजकै लागि आमनागरिकमा छटपटी बढ्दै गरेको छ। हो, जनताले चुनेकै हुन्। यी जनप्रतिनिधि नै हुन्। जानेर चुने कि नजानेर चुने। आत्मनिर्णयले चुने कि प्रभाव र दबाव, लोभ र लालचमा चुने। जनताको अपेक्षा हेर्ने हो भने जनताले बाध्यतामा चुने, तस्कर, माफिया, भ्रष्ट, अनैतिक, असाध्यहरूलाई चुनेको देखिन्छ।

जसले जनता जितिसुकै पीडावोध गरेर न्यायको लागि टाउको फोडिरहेको दृश्य डुलुडुलु हेर्छन् र तिनलाई संवेदन गर्नुपर्छ भन्न विकससम्म राख्दैनन्। टाउकोमा गिदी हुनुपर्ने हो, लिदी भरिएको व्यवहार देखाइरहेका छन्।

देश अतिक्रमणको चपेटामा छ। देश दुबानको समस्यामा छ। सीमामा अत्याचार बढ्दै गएको छ। लोकतन्त्रका अगुवा नेताहरूले अन्तर्राष्ट्रिय कानुन र स्वाधीनताको धरामा उभिएर बोल्नुपर्ने हो। हाम्रा जनप्रतिनिधिहरू जिब्रो तालुमा टाँसेर बसेका छन्। विदेशीले जितिसुकै हस्तक्षेप र अन्याय गरे पनि संसद, सरकारमात्र होइन, भोले बुद्धिजीवहरूसमेत बोल्दैनन्। यो कस्तो लोकतन्त्र हो, यो तन्त्रमा न लोक देखिन्छ,

देशाख ११ गते राजालाई जसरी भुकाइयो, त्यो धान्याञ्चल महायज्ञको सफलतापछिको बरादान भन्दा कम थिएन। अब सुख र खुशी आयो, अब समानता आयो, अब नयाँ नेपाल बन्छ भने मन मनमा भुईयम्पा नै उडेको थियो। सबैका मन खुशीले गद गद भएका थिए। दुःखी थिए त राजा ज्ञानेन्द्र दुःखी थिए होलान। उनीबाट लाभ लिन पाएकाहरू दुःखी थिए होलान। राजा म्याच हारेको टिम कतानपरह मौन थिए, राम्रो होस भन्ने चाहना राखिरहेका थिए, खेलाडीहरू कुन दुलोमा पसे पसे। प्रतिकार कसैले गरेनन्।

बिजी भएका दलपतिहरूमा यसरी अहंकार बढ्यो कि त्यो अहंकारको नितिजा अहिले आएर प्रष्ट देखिन थालेको छ। भनिन्छ, बैसमा स्याल पनि घोर्ल हुन्छ। राजनीतिक दलहरूको घोर्लेपन बढेको १३

बकस खाने बानी सबैमा छ। यिनको सार्वभौमिकताप्रतिको उदासीनता र विदेशी प्रभावमा लुटुपुट हुने बानी हेर्दा फिजीका महेन्द्र चौधरी अथवा १९७५ अधिका सिविकमका लेण्डुपको अवतारका अनेक आशकाहरू गर्न सकिन्छ।

बल्ल बल्ल २०७२ सालमा संविधान त जारी भयो, त्यो संविधान जनादेशको मसीले लेखिएको थियो कि भेटिकनको डलरले ? यसमा बिबाद चर्कदै गएको छ। ब्रत, पूजा गर्नेहरू सत्तामा छन्, अधिल्लो दिन धार्मिक स्वतन्त्रता लेखर, पास गरेको संविधान छापेर आयो र धर्मनिरपेक्ष संविधानका रूपमा घोषणा भयो। यसमा के भयो ? कसैले सोधेन ? यसको जिम्मेवार को हो ? त्यो पनि अत्तोपत्तो छैन। १५ प्रतिशत ३५कार परिवार भएको मुलुक धर्मनिरपेक्ष ? धर्मपरिवर्तनको महामारी दुलुदुलु हेरेर बस्तु

गएको छ। नेपोलियनले भनेका थिए-बालकको भाय रसै आमाद्वारा निर्मित हुन्छ। लोकतन्त्र नामको बालकका आमाहरू लोकतन्त्रलाई लुटतन्त्र बनाइरहेछन्। तन्त्र नै अपराधी बनाएपछि नयाँ नेपाल, समृद्ध नेपाल र सुखी नेपालीको मन्त्र कसरी पूरा हुनसक्छ ? कुनै दिन इटलीमा मुसलिलीले प्रजातन्त्रलाई खोर बनाएर अधिनायकत्व स्थापित गरेका थिए, जर्मनलाई हिटलरले ग्यास चेम्बरमा बदलिदिएका थिए, यी नेताहरूले नेपाललाई नयाँ अधिनायकत्वमा रूपान्तरण गरिरहेका छन्। जनता लाटा छैनन, अबुक पनि छैनन, यो सबै घटनाक्रम हेरिरहेका छन् र बिद्रोहको साइट हेरिरहेका छन्। चाणक्यले भनेका थिए-सुतेको राजा, सिंह, बालक कसैलाई नउठाउनु। ओली, प्रचण्ड, देउवाका क्रियाकलापले चाणक्यलीति विपरित बोली र व्यवहार देखाउन थालेका छन्। तिनको यो लैनेछोकडा व्यवहारले राजनीति सम्हाल्नै नसकिने गरी अस्तव्यस्त हुँदै याँदो छ र बालक जनता विच्याएको प्रष्ट सुन सकिन्छ।

लोकतन्त्र त्याएको धक्कु लगाउने दाहा सिंहहरूको शक्ति, सम्पत्ति र सत्ताको दाहा त देखिन्छ, जनतामा हुनुपर्ने भर, भरोसा र विश्वासको दाहा भने तिनीहरू आफैले फुकालीसकेका छन्। यो १३ वर्षमा यी नेताहरूले जे जे गरे, त्यो सबैको हिसावकिताव गर्न हो भने यिनीहरू सबै जनापराधीका रूपमा उभिनुपर्ने जावाफदेहीताको कठघरमा पुगिसकेका छन्। बौद्धिकहरू पार्टीको बन्धकमा नपरेका भए आज अर्को सुधारको सुनामी आइसकेको दुनेपर्छो। पार्टीहरू संगठित रहेका र नागरिक असंगठित भएकाले मात्र नेताहरूको बार्बाक कर्मल व्यवहार हेर्नु, भोग्नु परेको हो। निष्कर्षमा भन्नुपर्दी ओली, प्रचण्ड, देउवा र अन्य साना नेताहरूलाई धन्यवाद दिनैपर्छ।

किनभने तिनले आफैमित्र बरदानलाई सराप बनाउने कारखाना तैयार गरे। छातीमित्र अमृत रोपेर विष फलाउने कर्म पनि गरे। परिवर्तनको वातावरण तैयार भइसकेको छ। एकजनामात्र जनताप्रति समर्पित व्यक्ति सङ्कमा निस्क्यो भने यी नेताहरूको बालुवाको महल गल्यामयुर्लुम ढल्लोछ। यसकारण जो माटोप्रति मायाँ गर्छ, तिनीहरूले मुख्यमा राम राम बगलीमा छुरा बोक्ने र छलद्वारा, अनीतिहारा देश र जनताले खोजेको विधिको छातीमा रोपे दुष्ट सोचहरूले बेलैमा आपूर्लाई परिवित गराएकोमा धन्यवाद दिनैपर्छ।



साल्ट ट्रेडिङ कंपनी लिमिटेड द्वारा प्रवर्द्धित डीट ग्यास

<li

पद्थयौ हाती बसीकन सँगै वेद, बाइबल, नमाज
पसेकेही नरपथुहरू ध्वस्त पारे समाज ।

मन्यौ ज्याँदै त्यो जस्ले बिर्सियो देशको माटो
बाँच्यो त्यो मरेर पनि जस्ले समिक्षयो देशको माटो ।

कायर भरर पटक पटक मर्नुभन्दा
बहादुर भरर एकै पटक मर्न सकौ।

- अग्रियानवाणी

अभियान

सम्पादकीय

सुकुम्बासीको परिभाषा गरौं,
को हो सुकुम्बासी ?

२०४६ सालपछि बनेका प्रत्येक सरकारले सुकुम्बासीलाई जग्गा वितरण गर्दै आएको भएपनि सुकुम्बासीको संख्या घट्नुको बदला प्रत्येक वर्ष सुकुम्बासीको संख्या बढिरहेको छ । राजनीतिक दलहरूले आफ्नो भोटको रक्षाका लागि गैर सुकुम्बासीहरूलाई जग्गा बाँड्ने गरेको हुनाले सुकुम्बासी हुनेको संख्या बढेको हो । पछिल्लो समयमा एक ठाउँमा मानिसहरू अर्को ठाउँमा बसाई सरे सरकारी जग्गा खोलानालाका छेऊमा रहेका जग्गाहरूमा टहरो बनाएर जग्गा अतिक्रमण गर्नेको संख्या उल्लेखनीय रहेको छ । २०७२ सालमा गएको भूकम्पका कारण केही मानिसहरू धरबारविहिन भए पहाडि जिल्लामा उनीहरूको जग्गा जिमिन भएपनि उनीहरू सुकुम्बासीको नाममा अन्यन्त्र बसाई सरे सरकारी जग्गा र खोला नालाका छेऊका जग्गा अतिक्रमण गरी त्यही बसोबास गर्ने प्रवृत्ति बढेको छ । केही वर्ष त्यही बरेपछि आफूहरू बसोबास गरिरहेको जग्गा आफूहरूकै नाममा दर्ता गरिदिनुपर्ने भदौ उनीहरूले आन्दोलन समेत गरिरहेका छन् । सरकारी जग्गा हडपेपछि आफूहरू सुकुम्बासी है भनेर जग्गा हडने कार्य भएकाले सुकुम्बासीका संख्या बढेको छ । सडक पेटीमा पसल राख्ने अनि सडक पेटी खाली गर्न खोज्दा सरकारले हामीलाई गरिरखान दिएन भनेर आन्दोलन गर्ने बैथिति बढेको हुनाले तत्काल सरकारले त्यसतर्फ ध्यान दिनु आवश्यक रहेको छ । राज्यले कसेलाई गरी नखाउ भनेको छैन भन्पनि मिल्दैन तर सडकपेटी अतिक्रमण गरेर बस्न पाइदैन, बाटो सडकपेटी भनेको सबैको साभा सम्पत्ति हो । त्यसैले सडक पेटी र खोलानालाको छेऊको जग्गा अतिक्रमण गरेर बस्न पाइदैन ।

राज्यले विभिन्न समयमा सुकूम्बासीहरूलाई निश्चल्क जगा वितरण गरेको छ । वास्तविक सुकूम्बासीहरूले केही ठाउँमा जगा पाएपनि केही सुकूम्बासी हाँ भन्ने व्यक्तिहरूले सुकूम्बासी नै नभएपनि पहुँचको आधारमा जगा पाएको छ । सरकार परिवर्तन भएपै पिच्छे सुकूम्बासीका नाममा जगा बाँडै जाने हो भन्ने केही वर्षमा सरकारी बन जगलको सबै जगा सकिनेछ । अहिलेको नेपाल कम्युनिट वार्ट नेतृत्वको केपी ओली सरकारले पनि सुकूम्बासीलाई जगा बाइने उदयोष भूमिसुधार मन्त्रीले गरेको छन् । वास्तविक सुकूम्बासी छुट्याएर जगा बाँडैने भनेपनि अहिले नै गैर सुकूम्बासीहरू त्यसको चाँडोपांजो मिलाउन लागि परेको छन् । राज्यले पहिला वास्तविक सुकूम्बासी को हो ? कति छ ? मुलुकभरमा उमीहरूका नाममा जगा छ छैन परिवारका नाममा जगा छ छैन भनेर सुकूम्बासी छुट्याउनु पर्दछ । नकली सञ्चन्ध विच्छेद गरेर समेत सुकूम्बासी भएको यसभन्दा आगाडि पनि समाचारहरू प्रकाशित भएका थिए । त्यसैले सरकारले पहिला सुकूम्बासीको पहिचान गर्नु आवश्यक छ । वास्तविक सुकूम्बासी को हुन् कति छ ? भनेर पहिचान गरिनु आवश्यक छ । सरकारले पहिला सुकूम्बासीको पहिचान गरी सुकूम्बासीको व्याख्या गर्नु आवश्यक छ । सुकूम्बासी को हुन् ? भनेर । आफ्नो स्वार्थका लागि कसैलाई सुकूम्बासी भन्नु गलत रहेको छ । आफ्नो स्वार्थका लागि कसैलाई रिभाउनका लागि सुकूम्बासी भन्नु नै गलत हो । २०४६ सालपछि र त्यसभन्दा अघि पनि सुकूम्बासी समस्या समधान गर्न विभिन्न आयोगहरू बनेका थिए । पञ्चायती कालमा राष्ट्रिय पञ्चायतका सदस्यलाई नै विभिन्न जिल्लाको सुकूम्बासी समस्याको समाधान गर्ने गरी तत्कालिन रापसलाई अध्यक्षमा नियुक्त गर्ने गरिएको थियो । त्यस्ता आयोगहरूले सुकूम्बासीको परिभाषा गरी जगा समेत वितरणगरेका थिए । पञ्चायती व्यवस्थाको अन्त्यपछि पनि विभिन्न समस्या सुकूम्बासी समस्याको हल गर्न आयोगहरू बनेपनि समस्याको समाधान हुन सकेको छैन । आयोगहरू बनेपनि त्यस्ता आयोगहरूमा सताधारी दलका कार्यकर्ताहरू राखिएको हुनाले त्यस्ता आयोगहरूले समस्याको समधान गर्नुको बदला आफ्नो पार्टीका मानिसलाई मात्र जगा बाँडेका हुनाले समस्या ज्यैंका त्यौं रहेको छ । विभिन्न समयमा गरी झण्डे ५० हजार विघा जमिन सुकूम्बासीको नाममा बाँडियो तर पनि अहिले सुकूम्बासी संख्या बढेको छ । सुकूम्बासीको संख्या किन बढ्यो भनेर सरकारले त्यसको तथ्यपरक लेखाऊगाहा नै नगरी फेरी सुकूम्बासीको नाममा जगा बाँडु भनेको आफ्नो कार्यकर्ता र हक्मजासीलाई नै पोस्नबाहेक अन्य केही हन सक्वैन ।

२०५२ सालमा तत्कालिन माओवादीले चलाएको सशस्त्र आन्दोलनले गर्दा पहाडि जिल्लाका मानिसहरू तराईमा बासाई सर्वे क्रम व्यापक रूपमा बढेको र उनीहरूले सरकारी जग्गा बन जंगल समेत अतिक्रमण गरेर बसेको हुनाले अहिले उनीहरू नै सुकुम्बासी भएको भन्दै आफूहरूले बसोबास गरिरहेको जग्गा आफूहरूलाई तै दिन आन्दोलन गरिरहेका छन् । पहाडबाट मधेश तराई भरेका व्यक्तिहरू वास्तविक सुकुम्बासी हुन् त ? पहाडमा उनीहरूको जग्गा जमिन भएपनि करोडौं मूल्य पर्न जग्गा सितैमा पाइन्छ भने किन नलिने भदौ गैर सुकुम्बासीहरू सुकुम्बासी भएको भन्दै आफूहरूले जग्गा पाइनुपर्ने माग गरिरहेका छन् भने उनीहरूलाई सत्ताधारी दलकै केही नेताहरूले सहयोग गरिरहेका छन् । आफ्नो भोट बैंक सुरक्षित गर्ने नाममा सरकारी जग्गा अतिक्रमण गरेर बसेका व्यक्तिहरूलाई कारबाही गरी सरकारी जग्गाको सुरक्षा गर्नुको बदला सुकुम्बासीको नाममा जग्गा दिनु किमार्ग उचित हुन सक्दैन । यदि त्यसरी जग्गा बाँडै जाने हो भने अबको ५-१० वर्ष भित्रमै सबै सरकारी जग्गा, बन जंगल सखाप हुने निश्चित रहेको छ । सुकुम्बासी भनेपछि सितैमा जग्गा पाइन्छ भने मानसिकताबाट अग्रसित भएर सुकुम्बासी बन्नु नै गलत रहेको छ भने जग्गा दिनु गलतराई प्रोत्साहन दिनु हो । सुकुम्बासीले पाएको जग्गा आजिवन बेचाविखन गर्न नपाउने कानुन निर्माण गरी लागू गरेको खण्डमा मात्र सुकुम्बासीको संचाला घटन सक्छ । २/४ वर्षमा आफूले पाएको जग्गा विक्रि वितरण गन्यो अनि फेरी सुकुम्बासी भइयो भनेर जग्गा लिने उद्देश्य राखेका व्यक्ति भएसम्म सुकुम्बासी समस्या कहिँचै समाधान हुन सक्दैन भन्ने हामीले ठानेका छौं ।

आफ्नो असफलता लुकाउनकै लागि अरुलाई दोष ?



• દેવેન્દ્ર ચડાલ

devendrachudal@gmail.com

आयोजना, परियोजनाहरू सञ्चालनमा आएका
छन् भने केही परियोजना आयोजनाहरू निर्माण
क्रममा रहेका छन् । भापा जिल्ला समग्र

नेपाल कम्युनिष्ट पार्टीका दुई अध्यक्ष मध्येका एक प्रधानमन्त्री केपी ओली स्वास्थ्य उपचार गरी स्वदेश फर्किएका छन्। स्वदेश फर्किएपछि उनी भेटघाट र दैनिक कार्यमा सक्रिय रहेका छन्। तत्कालिन नेकपा एमाले र माओवादी केन्द्रबीच एकता भएको १४ महिना पुग्न लाग्दा समेत पार्टीले पूर्णता पाउन सकेको छैन। तत्कालिन अवस्थामा नेकपा एमाले र माओवादी केन्द्रले अलग अलग रूपमा सरकारमा सहभागिता जनाएका थिए। त्यसबेला माओवादी केन्द्रको तर्फबाट राम बहादुर थापाले माओवादीको नेतृत्व गर्दै उनकै नेतृत्वमा सरकारमा सहभागि भएको थियो। रामबहादुर थापा गृहमन्त्री रहेका छन्। तर उनैको पालमा शान्ति सुरक्षा खस्किएको छ। निर्मला पन्तको हत्या भएको १३ महिना पुग्न लाग्दा समेत हत्यामा संलग्न भएकालाई कानुनी दायरामा ल्याउन सरकार असफल भएको छ। गृहमन्त्री थापाले त त्यस्ता घटना हिजो पनि भएका थिए आजपनि भएका छन् र भोली पनि हुन्छन् भने गैरजिम्मेवारीपूर्ण अभिव्यक्ति दिईरहेका छन्। झण्डै दुई तिहाई नजिकको सरकारलाई काम गर्न कुनै कठिनाई नभएपनि सरकारले जनताको चाहना र भावनानुसारको काम गर्न सकेको छैन। पछिल्लो सयममा भ्रष्टाचार बढेको विभिन्न तथ्यांकहरूले देखाएका छन्। प्राय प्रत्येक दिन सरकारी कर्मचारीहरू घुस लिँदालिँदै पक्राउ पर्ने गरेका हुनाले भ्रष्टाचार बढेको प्रमाणित भएको छ। श्रावण महिनामा मात्र ४० जना भन्दा बढी सरकारी कर्मचारीहरू घस लिँदालिँदै पक्राउ परेका छन्।

पछिल्लो समयमा सत्ताधारी पार्टीभित्रै सरकारको आलोचना हुन थालेको छ । सरकारका काम कारबाहीलाई लिएर पार्टीका दुई अध्यक्ष मध्येका एक पुष्टकमल दाहालले समेत सरकारको आलोचना गर्न थालेका छन् । पार्टीको अध्यक्षको हैसियतले सरकार सञ्चालनमा प्रधानमन्त्रीलाई सहयोग पुऱ्याउनुको सट्टा दाहाल आफैं सरकारको विरोधमा बोल्न थालेपछि तत्कालिन माओवादी केन्द्रका नेता तथा कार्यकर्ताहरू खुलौरै सरकारको विरोधमा लागेका छन् । पार्टीभित्रको समीकरण समेत पछिल्लो समयमा फेरबदल हुन सक्ने सम्भावना बढेको छ प्रतिनिधिसमाको चुनावमा हार खाएका पार्टी नेता वामदेव गौतमले त आफूलाई जायक तहायता सरकारस्ता नाम्नुपर्न र मान्ने वित्तिकै सरकारले दिनुपर्ने आवश्यकता थिएन । आर्थिक सहायता लिनेहरूमा १८ प्रतिशत नेपाल कम्युनिष्ट पार्टीकै नेता र कार्यकर्ताहरूको नाम रहेको छ । हालै उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रीलाई समेत आर्थिक सहायता बाँडिएको छ तर उनलाई कस्तो रोगलागेको थियो सो रोग स्वदेशमै निको हुन्थ्यो कि हुँदैन थियो भन्ने केही एकिनै नगरी रकम बाँडिएको छ । केही समय पहिला सरकारले एकद्वार प्रणालीबाट मात्र आर्थिक सहायता बाँड्ने निर्णय गरेपनि सरकारले आफैले गरेको निर्णयको उल्लंघन गर्दै सिई मन्त्री परिषदको कार्यालयबाट आर्थिक सहायता बाँड्नु पदको दुर्रप्योग बाहेक अन्य केही हुन सक्दैन ।

निर्वाचनमा हराउन पार्टी अध्यक्ष केपी ओली नै लागेको आरोप लगाउँदै आएका थिए । त्यसबेला देखि पार्टी अध्यक्ष ओली र गौतमबीच सम्बन्ध टुटेको थियो । तत्कालिन नेकपा एमाले र माओवादीलाई मिलाउन गौतमले महत्वपूर्ण भूमिका खेलेको भएपनि पार्टीमा भने उनले महत्वपूर्ण जिम्मेवारी पाउन सकेका थिएन । उनी अर्का पार्टी अध्यक्ष पुष्टकमल दाहाल नजिक पुगेका थिए । दुई पार्टी एकीकरण भएर नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी निर्माण पश्चात् सरकारको नेतृत्व ओलीले गर्नुपर्ने र पार्टीको नेतृत्व दाहालले गर्न पाउनुपर्ने माग गौतमले नेकपाको सचिवालय बैठकमै उठाएका थिए तर आजसम्म त्यसो हुन नसकेपछि फेरी नेता गौतम ओली नजिक पुग्न लागेको आभाष पाउन थालिएको छ । पछिलो समयमा अध्यक्ष दाहालले उडन्ते गफ गरेको भन्दै गौतम दाहालसँग रुष्ट बन्दै गएका छन् । पार्टीभित्रै गौतमलाई हक्की स्वभाव भएका नेताको रूपमा कार्यकर्ताहरूले हेर्न गरेका छन् । प्रधानमन्त्री ओलीसँग रुष्ट बन्दै गएका नेता गौतम प्रधानमन्त्री विदेश जाँदा र फकिँदा गौतम विदाई र स्वागतका लागि त्रिभवन विमानस्थलमा पुग्ने गरेका थिएन् । तर यसपाली उनी प्रधानमन्त्रीलाई स्वागत गर्न पाइयोर्स प्रयोग थिए ।

पछिलो समयमा सरकारले आर्थिक पारदर्शिताको नीति अपनाउने निर्णय गरेपनि त्यो केलब काजजमै सिमित भएको छ । मन्त्रिपरिषद्ले नै निर्णय गरेर नेपाल प्रहरी र शसस्त्र प्रहरी र नेपाली सेनाका उच्च पदमा बसेर अवकास पाएका व्यक्तिहरूले लगेका सुरक्षाकर्मीलाई तत्काल आफ्नो कार्यालयमा फर्काउने निर्णय गरेको थियो । सो निर्णय अनुसार केही सुरक्षाकर्मीहरू फर्किएपनि अवकास प्राप्त व्यक्तिले अहिलेपनि धेरै सुरक्षाकर्मीहरूलाई आफ्नो निजी काममा प्रयोग गरिरहेका छन् । नेपाल प्रहरी र शसस्त्र प्रहरीका अवकास प्राप्त महानिरीक्षक एआइजी डिइआजीहरूले सरकारी तलब भत्ताखानेहरूलाई आफ्नो निजी काममा प्रयोग गरी सुरक्षाकर्मीलाई लगेर घेरेलु नोकरको रूपमा राख्न कम्युनिष्ट सरकारको कुन नीति भित्र पर्दछ ? कम्युनिष्ट सरकारले समेत बोल्ने एउटा र देखाउने एउटा व्यवहार गरेको हुनाले नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी नेतृत्वको ओली सरकार भन्नुभन्दा यो सरकारलाई नेपाल कमाऊनिष्ट पार्टीको सरकार भन्नु नै उपयुक्त हुनेछ । यो कुनै आरोप होइन । अब उप्रान्त अवकासमा गएका सुरक्षा निकायका व्यक्तिहरूलाई सामाजिक त्रैयै सात त

एरपाट पुगका थए ।
 राजनीतिक रूपमा मुलुकमा तुलै परिवर्तन भएपनि राजनीतिक संस्कारमा कुनै परिवर्तन हुन नसकेको र वषौ वर्ष जेल बसेका हौं, दुख पाएका छौ भन्दै जेल बसेको सावाँ व्याज समेत खाने प्रवृत्ति नेताहरूमा बढेको हुनाले मुलुकको समग्र विकास हुन सकेको छैन । सत्तामा पुगेपछि समग्र मुलुकको विकास गर्नुको बदला आ आफ्नो जिल्ला र त्यसमा पनि आफ्नो निर्वाचन क्षेत्रलाई मात्र हर्ने गरिएकाले राजनीतिकर्मीहरू माथि जनताले औँला उठाउन थालेका छन् । त्यसको प्रत्यक्ष प्रमाण हो प्रधानमन्त्री केपी ओलीको निर्वाचन क्षेत्र भापामा मात्र १५ अर्ब भन्दा बढीका

भाषा हेर्दा त्यसलाई पत्थाई हाले आधारहरू
देखिएका छैनन् । पूर्व माओवादीका नेता तथा
पूर्वप्रधानमन्त्री डा. बाबुराम भट्टराईले समेत
अध्यक्ष दाहालमाथि निकै लामो समयदेखि
त्यस्तो आरोप लगाउँदै आएका थिए तर
त्यसबेला चुपचाप बस्ने अध्यक्ष दाहालले
अहिले आएर खण्डन गर्नुको अर्थ के ? पूर्व
प्रधानमन्त्री भएका नताले दाहालले नेपाल
प्रहरी, शसस्त्र प्रहरी, नेपाली सेना र राष्ट्रिय
अनुसन्धान विभागका गरी भण्डै २ सय
सुरक्षाकर्मी आफ्नो निवासमा राखेका छन्
भने पूर्व राष्ट्राध्यक्ष भएका नाताले पूर्वराजालाई
दिएका केही सुरक्षाकर्मी हटाउने अभियक्ति
दिनु करित उचित हुन्छ ? यी सबै कारणहरूले
गर्दा नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी नेतृत्वको सरकार
आफ्ना विरोधीहरूलाई तह लगाउनैको लागि
र आफ्नो असक्षमता र असफलतालाई
लुकाउनको लागि मात्र पूर्व राजाको विरोधमा
उत्रिएको आभाष पाउन थालिएको छ ।

सिंहदरबारको अधिकार गाउँ गाउँमा
पुन्याओ भने राजनीतिक दलहरूले अधिकार
होइन सिंहदरबार भित्रो भ्रष्टाचारलाई गाउँ
गाउँमा मात्र होइन गल्ली गल्ली र टोल
टोलमा पुन्याएका छन् । उपत्यकाकै सरकारी
कार्यालयहरूमा सेवाग्राहीले पैसा नदिएसम्म
जनताका काम हुन सक्ने अवस्था छैन ।
एउटा टेबलको फाइल अर्को टेबलमा सर्दैन
के सरकारलाई यो कुरा थाहा छैन र ? गरिब
जनताले तिरेको करमाथि ब्रह्मलुट मच्याइएको
छ । स्थानीय तहमा वडा सदस्य देखि
वहालवाला र पूर्व विशिष्ट पदाधिकारीहरूलाई
समेत सेवा सुविधा सहित अनेक प्रकारका
सुविधा आजिवन दिएर जनताले तिरेको करको
दोहन गरिएको छ । राजनीतिक कर्मीहरू
जनताका सेवक हौं भन्नेलाई सेवा सुविधा दिएर
जनताका मालिक बनाईन खोजिएको छ ।
लोकतान्त्रिक व्यवस्थामा जनता नै मालिक हुन
राजनीतिकर्मीहरू त जनताका सेवक मात्र हुन् ।
आफ्ना मालिक जनतालाई सेवक ठान्ने प्रवृत्ति र
एक पटक विशिष्टि पदाधिकारी भएकै आधारमा
आजिवन सेवा सुविधा लिइनु र राज्यले दिइनु
लोकतान्त्रिक पद्धतिभित्र पर्दैन । लोकतन्त्रमा
सबैका विचारलाई स्वागत गर्नपर्दछ । लोकतन्त्र
भनेको लोक जनताले स्वीकार गर्ने व्यवस्था

हो तर जनताले माग्दै नमागेको र जनताको मत बेर्गै लादिएको व्यवस्थालाई जनताले स्वीकार गर्नुपर्दछ भन्ने बाध्यता जनतालाई छैन । जनताको मत बेर्गै मध्यरातमा मुलुकलाई धर्म निपरेक्षा राष्ट्र घोषणा गरियो । जबरजस्ती संघीयता लादियो । के जनताले धर्म निरपेक्षता र संघीयता मागेका थिए त ? २०४६ र २०६२/६३ को आन्दोलनमा यी दुई व्यवस्थाका लागि जनताले मागै गरेका थिएनन् । पार्टीगत स्वार्थ र व्यक्तिगत स्वार्थलाई हेरेर मुलुकलाई अनिर्णयको बन्दी बनाइएको छ । नेपालमा बस्ने भण्डै ९२ प्रतिशत जनताले हिन्दुधर्म स्वीकार गरेका छन् । ९२ प्रतिशत जनताको भावना विपरित किन र कसका लागि मुलुकलाई धर्म निरपेक्षा राष्ट्र घोषणा गरियो । ८ प्रतिशत जनताका लागि त्याइएको धर्म निरपेक्षताले गर्दा भविष्यतमा मुलुक संकटमा पर्न सक्छ । पुष्पकमल दाहालले पटक पटक भन्ने गरेका छन् हिन्दुधर्म सामन्तीको धर्म हो भनेर । कम्युनिष्टहरूको धर्म भनेको क्रिश्चियन नै हो भनेर त्यसैलेगर्दा मुलुकलाई धर्म निरपेक्ष राष्ट्र बनाउन केही पश्चिमा मुलुकहरूले लामो समयदेखि दाहाललाई प्रयोग गरेको पुष्टि त्यैतै ३

हुंदेन र ?
राजनीतिक स्वार्थका लागि नेपाली
जनतालाई हाउगुजी देखाएर पार्टीगत र
व्यक्तिगत स्वार्थ पूरा गर्ने उद्देश्यले गरिएका
काम कारबाहीहरू दिगो र टिकाउ हुन सक्ने
सम्भावना न्यून रहेको हुन्छ यो प्रकृतिको नियमै
हो भन्ने हेकका सत्ताधारी दलका नेताहरूलाई
भएकै हुनुपर्दछ तर खोई के आफूलाई आफैनै
कार्यकर्ताले भृकुटीमण्डपमै थप्पड हानेकोसम्म
स्मरण गर्न नसक्ने र आजसम्म आफूले
कसैलाई एक थप्पड पनि नहानेको र एक
थप्पड समेत नखाएको उद्घोष गर्ने पुष्पकमल
दाहालले के १७ हजार निर्दोष जनताको
हत्थाको जिमेवारी समेत अब नलिने भएका
हुन् भने उनीहरू कस्को निर्देशनमा मारिए त
दाहाल ज्यु !

पार्टीभित्रका केही सैद्धान्तिक मतान्तर

पार्टी एकीकरणको संरक्षण गर्नु हाप्रो सबैभन्दा ठूलो कर्तव्य हो । जसले नेपाललाई स्वतन्त्र, स्वाधीन र समृद्ध देखन चाहन्छन् उनीहस्का लागि पनि यो त्यतिकै महत्वको कर्तव्य हो । सौँच्चिकै नेपाली जनताको नजरमा कम्युनिस्ट पार्टीको एकता मार्क्सवाद-लेनिनवादभन्दा महत्वपूर्ण छ ।

● वामदेव गौतम

भारतको कम्युनिस्ट आन्दोलनले पछिलो निर्वाचनमा धक्का खाएपछि एकातिर नेपाली पुँजीवादीहरूले लामो खडेरीमा एक भर पानी परेकै ठानेर खुसीले गदाद हुँदै आगामी निर्वाचनमा नेपालको कम्युनिस्ट आन्दोलन पनि त्वासैरी ढल्नेछ भने अनुमान थालेका छन् । अकर्ता दुई ठूला कम्युनिस्ट पार्टीको एकीकरणपछि चुप्तुराएर उठेको नेपालको कम्युनिस्ट आन्दोलनका कठिपय व्यक्ति बढी उत्साहित भएर ५० वर्ष शासन गर्न हावा खडा गरिरहेका छन् । एकीकरणकै समयमा भएको नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीमित्रको सम्पर्कदारीलाई खाल नगरी कठिपय कमरेड पार्टी कार्यक्रमका सम्बन्धमा विवादसहित देखापर्न थालेका छन् । उनीहस्के पूर्वकम्युनिस्ट समूहमा विकसित र अहिले स्थगित कठिपय सैद्धान्तिक/वैचारिक विषयमा अन्तरपार्टी बहस सुरु गरेका छन् ।

अहिले विवादमा देखापरेका विषयले नेपाल राष्ट्रको ऐतिहासिक विकासक्रमका सम्बन्धमा गम्भीर छलफलको आवश्यकता माग गरेको छ । कठिपयले नेपाली समाज अहिले पनि अर्धसामनी युगमा छ भन्नन् भने कठिपयले पुँजीवादी युगमा प्रवेश गरिसकेको तर्क अगाडि साझेन् । यस्तो अवस्थामा पार्टी एउटा निष्कर्षमा पुनर्नुपर्ने अवस्था छ । त्यसैरी, नेपालको निरेकुश राजतन्त्रको अन्त्य र संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापनाको घोषणालाई पुँजीवादी जनवादी क्रान्ति सम्पन्न भएको मान्ने र नमान्ने विषयमा पार्टीले एउटा निष्कर्ष दिनुपर्ने आवश्यकता टड्कारो छ । आधा शताब्दीभन्दा लामो समयसम्म सञ्चालन भएको पुँजीवादी जनवादी क्रान्तिकालमा भएका अनेकै सुधारले सामन्ती उत्पादन पद्धति पुँजीवादी उत्पादन पद्धतिमा स्पान्तरण भइसकेको अवस्था छ । शान्तिपूर्ण र वैधानिक रूपमा संविधानसभाको पहिलो बैठकले गरेको राजतन्त्र अन्त्य र गणतन्त्र स्थापनाको घोषणाबाट राजनीतिक रूपमा पनि पुँजीवादी जनवादी क्रान्ति सम्पन्न भएको मान्न सकिने कि नसकिने भने विषय बहसमा देखापरेको छ । समाज सामाजिक आर्थिक रूपमा पुँजीवादी भइसकेको निष्कर्ष निकाल्ने हो भने 'जनताको बहुदलीय जनवाद', 'जनताको जनवाद' र '२१औं शताब्दीमा जनवादको विकास' अन्तर्गत अन्तर्गत अन्त्य र राजनीतिक रूपले समाज उनीहस्को निरेकुशमा पुनर्नुपर्ने एकीकरणको चरणमा विकसित भएको मान्नुपर्ने हुँच । त्यस्तो अवस्थामा पार्टीले एउटा निष्कर्ष निर्धारण गर्न चाहन्छ ।

ती विषयलाई मध्यनजर गर्दा कार्यक्रमसम्बन्धी बहस पुँजीवादी जनवादी क्रान्तिको कार्यक्रम घोषणा गर्ने कि पुँजीवादी जनवादी क्रान्ति सम्पन्न भइसकेको हुनाले समाजवादी रूपान्तरणको कार्यक्रमलाई पार्टी कार्यक्रम घोषणा गर्ने भने देखिन्छ । यद्यपि, समाजवादी रूपान्तरणको चरणमा नेपाली समाज पुगिसकेको भए पनि समाजवादलाई अधिकतम कार्यक्रम बनाउँदै अथवा समाजवादलाई रणनीत बनाउँदै कार्यनीतिक रूपमा पुँजीवादीकरणलाई नै तात्कालिक कार्यक्रम बनाएर जानुपर्न भन्ने विषयमा विवाद छ । कार्यक्रमसम्बन्धी विवारलाई अन्यथा लिन जरूरी छैन । यी नेपाली क्रान्ति र त्यसको भविष्यत सम्बन्धित भएर देखापरेका हुन् । खासमा यी विषयलाई पार्टी एकता संयोजन समितिले एकीकरणभन्दा पहिले नै दुगो लाग्नुपर्न हो । अब पार्टी सक्रियतापूर्वक कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने अवस्थामा आइपुगेको छ । यस्तो अवस्थामा पार्टीले कुन कार्यक्रम र कुन राजनीतिक दिव्यांशुका अवस्थाका अवस्थाका अवस्थामा आइपुगेको छ ।

प्रस्तुत गरिएको छैन । यसले पार्टीभित्र गम्भीर सैद्धान्तिक बहसको आवश्यकतालाई इंगित गर्दै । कार्यक्रमसम्बन्धी यी मतान्तरले पार्टी एकीकरणको घोषणालाई नोक्सान पुँयाउँछ कि भनेर चिन्ता प्रकट भएको छ । तर, पार्टीका विभिन्न नीतिगत विषय छलफलका रूपमा प्रकट भइसकेको हुनाले चिन्ता होइन कि विषयलाई नेतृत्वले व्यवस्थित गर्दै अन्तरपार्टी छलफल सञ्चालन गर्नु हप्तुक हुनेछ ।

पछिलोपटक पार्टी एकीकरण समेल दुवै पार्टीका अत्यन्त महत्वपूर्ण ऐतिहासिक सन्दर्भ छैन । नेपालको संविधान जारी भएपछि पहिलो अमिनीवाचनमा कम्युनिस्ट पार्टीको भूमिका खोजी गर्न सन्दर्भ पार्टी एकीकरणको उपयुक्त अवसर बन्न पुर्यो । तत्काल निर्वाचनमा जानुपर्ने र जनतालाई पार्टी एकीकरणका निर्णय भएको छ । केन्द्रीय कमिटीदेखि पार्टी सेलसम्म भागबन्डामै एकीकरण गर्ने काम भइरहेको छ । यो एकीकरणमा दुवै पार्टीभित्र रहेको अनेकै किसिमका समूहको व्यवस्थापन गर्नुपर्न भयो । दुवै पार्टीका अध्यक्षता र सरकारको सहभागितामा समेत प्रमुख नेताले आलोपाले गर्न सहभागि गर्नुपर्नको विचार बाहिर आइसकेको छ । जसलाई सुविधाजनक व्यवस्थापन गर्न नसकदा संगठनात्मक एकीकरणको काम सम्पन्न हुन सकेको छैन । सरकारले आलोपाले गर्न सहभागि गर्नुपर्नको विचार बाहिर आइसकेको छ । जसलाई सुविधाजनक व्यवस्थापन गर्न नसकदा संगठनात्मक एकीकरणको काम सम्पन्न हुन सकेको छैन । सबै तहका व्यवस्थापिकमा भई दुईताहाइ बहुमत प्राप्त छ । पार्टीको संगठनात्मक एकीकरण समर्पयमै हुन नसकदा सबै व्यवस्थापिकाका सदस्य र सरकार कार्यान्वयन रूपमा होइन, व्यक्तिगत रूपमा सञ्चालित भएको देखिन्छ ।

देखापरेका सबै विषय सैद्धान्तिक छैनन् । कठिपयले विषय वास्तविक सत्य स्थापित गर्न नभएर निहित स्वार्थ र अवसरावादसँग जोडिएका छैन । बहसमा समेल हुँदा सबै वास्तविकता छल्ल दुवै जानेछैन । कठिपयले बहसलाई जनताको बहुदलीय जनवाद मान्ने कि नमान्ने भनेर केन्द्रित गर्न खोजेका छैन । यसको उद्देश्य पार्टीभित्र पूर्वएमाले पक्किलाई पूर्माओवादी पक्किविरुद्ध गोलबद्ध गर्न खोजिएजस्तो देखिन्छ । यदि यो अनुमान वास्तविकतामा परिणत भयो भने प्रकारान्तरले एकीकृत कम्युनिस्ट आन्दोलन छिन्नमिन्न पर्न सकेछ । डेढ वर्षसम्म नेपालको राजनीतिक इतिहासमा सबैभन्दा सुसंगठित शक्तिका रूपमा रहेका पार्टीलाई विघ्नको छ । नयाँ पार्टीको संगठनात्मक एकीकरण कठिपयले विषय बनाउने गरी रूपमा विभिन्न विभाग रहेको छैन । तर, पहिलो संविधानसभाको निर्वाचनमा नेकपा (एमाले) र नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी (माओवादी केन्द्र)बीच ०७५ जेत ३ गते मदन-आश्रित स्मृति दिवसको अवसरमा एकीकरण गरियो र एकीकृत पार्टीको नाम नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी (नेकपा) राखियो । त्यसै दिन दुवै पार्टीमा रहेका केन्द्रीय कमिटीका सदस्यलाई मिलाएर चार सय ४१ सदस्यीय नयाँ केन्द्रीय कमिटी निर्णय गरियो । यी दुवै पार्टीका बीच औपचारिक रूपमा पार्टी एकीकरणको प्रयत्न ०६३ साल मध्यतिरिक्त भुक्त गरिएको थियो । तर, पहिलो संविधानसभाको निर्वाचनमा नेकपा (एमाले) र दोस्रो संविधानसभाको निर्वाचनमा नेकपा (माओवादी केन्द्र)ले धक्का खाएपछि मात्र दुवै पार्टीले एकीकरणको आवश्यकतालाई गम्भीर रूपमा छलफल गरेको थिए । कार्यदलले अनेकपटक एकीकरणको दुगो लगाए पनि पार्टी प्रमुखलाई सहमत गराउन नसकदा ०७४ असोजसम्म एकीकरणका निर्णय पर्नुपर्न्यो ।

अवगतै छ, नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीको रूपान्तरालाई नेतृत्वमा ००६ साल वैशाख १० गते भएको थियो । तर, पार्टी विभाजनको बीजारोपण ००८ सालमा सम्पन्न पहिलो समेलनमै भयो । ०१७ साल पुस १ गते राजाले बहुदलीय व्यवस्था समाप्त पारेर निरेकुश तानाशाही व्यवस्था पुनर्स्थापना गरेपछि पार्टीमा पहिलो विभाजन देखापर्यो । ०१७ जनाको केन्द्रीय कमिटीबाट तत्कालीन महासचिव केशरजंग रायमाभीसहित नौ सरस्यले राजाको कदमलाई समर्थन गर्दै पार्टी विभाजन गरे । त्यसपछि पार्टीमा अनेकपटक एकीकृत कार्यक्रम, पुनर्एकीकरण, गठन, पुनर्गठन अनि पुनः विभाजनका अनेकै परिघटना देखापर्यो । ०१७ जनाको केन्द्रीय कमिटीबाट तत्कालीन महासचिव केशरजंग रायमाभीसहित नौ सरस्यले राजाको बहुआयामिक छन् भनेर केन्द्रित गर्न खोजेका छैन । यसको उद्देश्य पार्टीभित्र पूर्वएमाले पक्किलाई विवरणको विवरण गर्नुपर्नको विभाजनका बीच लाईयो । यसले सामन्तवाद-साम्राज्यवादविरोधी सामाजिक आर्थिक व्यवस्थालाई सविस्तार प्रस्तुत गर्न्यो । यस्तो अवस्थामा पार्टीको संस्थानात्मक एकीकरणको उदय जनवाद, राष्ट्रिय जनवाद र नेपाली क्रान्तिको कार्यक्रमको रूपमा जनताको बहुदलीय जनवादको बहुदलीय जनवादलाई अगाडि सार्दा विवरणको विवरण गर्नुपर्न भएको छैन । तर, एकीकरण गर्न नसकेकोमा कुनै दुःख, पश्चात्याप, आत्मालोचना र जवाफदेहिता बोधसम्म पनि छैन, जुन दुःखद गरी देखिन्छ ।

कुनै विचारको महत्व दुभन्त त्यसको अनुपरिष्ठिमा के परिणाम हुन सक्छ, अब के हुन सक्छ भन्ने विश्लेषणका आधारमा अनुमान गर्दा प्रस्तुत हुन्छ । अजाग राजनीतिक इतिहासमा सबैभन्दा सुसंगठित शक्तिका रूपमा रहेका पार्टीलाई दुईताहाइ विघ्नको आधारमा परार्कित गर्न खोजेका छैन । यसको उद्देश्य पार्टीको संगठनात्मक एकीकरणको उदय जनवादी क्रान्तिको विवरणमा विवरण गर्ने विभाजनका बीच लाईयो । यसको उद्देश्य पार्टीभित्र पूर्वएमाले अनेकपटक एकीकरणको विवरण गर्ने विभाजनका बीच लाईयो । यो सामाजिक विवरणको किलालाई पुँजीवादीलाई जनताको श्रेष्ठताको आधारमा परार्कित गर्न नयाँ जावल्यमान शक्तिको उदय थिए ।

पार्टीभित्रका केही...

सबै घोषणापत्रमा उल्लेखित छन्। त्यसपछि नेपाली काग्रेस र अन्य कम्युनिस्ट समूहले नेकपा (एमाले) भाइ काग्रेस भयो भनेर प्रचार सुरु गरे। रूसी र चिनियाँ क्रान्तिको नमुनामा क्रान्ति सम्पन्न गर्न सपनामा रमाएका पार्टी कार्यकर्तालाई पार्टी अब सिद्धान्तबाट विचलित भयो भन्ने लाग्यो। जहाँसुकै प्रश्न उठेपार्टीले किन संशोधनवादी बाटो समात्यो? स्थिति यस्तो भयो कि कोही कार्यकर्ता काग्रेस बने, कोही अन्य क्रान्तिकारी भनिने कम्युनिस्ट पार्टीमा जान थाले। त्यसपछि मदन भण्डारीबाटका पार्टी नेतृत्वका खम्बा मानिएका अन्य ढूला नेतृत्व पनि यस्तो घोषणा गरेर ढूला अपराध गरिएछ र्थं थरथर कॉप्स थाले। तर, मदन भण्डारी जितियत विचालित हुनुभएन। त्यसपछि उहाँले पार्टीको घोषणा मार्क्सवादलेनिनवादसम्मत छ भन्ने अनेक तर्क अगाडि सारेर बहुदलीय जनवादबाटे भन्ने पुरितका पार्टीको नाममा प्रकाशित गर्नुभयो। त्यो व्यापक रूपमा वितरण पनि गरियो। त्यसले पार्टीका पक्षमा दृढतापूर्वक अडिङ रहन र वैचारिक संघर्षमा दुढाता प्रदान गन्यो। तर, बहुदलीय प्रतिस्पर्धाको राजनीतिक प्रणाली जनवाद र समाजवादमा समेत अवलम्बन गर्ने विषय घोषणापत्रमा उल्लेख गरेर ढूलो गल्ली गरिएछ भन्नानेले केन्द्रीय कमिटीमा मदन भण्डारीले अगाडि सार्वभूमिको बहुदलीय जनवादबाटे भन्ने दस्तावेजलाई अस्वीकार गर्नुपर्छ भनेर प्रस्ताव आगाडि सारो। किनो मतको अन्तरबाट त्यो प्रस्ताव अस्वीकृत भयो। तर, त्यो प्रस्तावका पक्षकाले पाँचौ महाधिवेशन र त्यसपछि पनि जनताको बहुदलीय जनवादलाई विरोध गरिरहे। पार्टीको पाँचौ महाधिवेशनमा मदन भण्डारीले भन्ने त्यो विचारलाई अरु थप परिमार्जन गरेर क्रान्तिको कार्यक्रम र राजनीतिक प्रतिवेदनमा त्यसका सिद्धान्त समावेश गर्नुभयो। त्यसयता जनताको बहुदलीय जनवादका सैद्धान्तिक पक्षमा कतिपय व्यक्तिले तर्क्युक्त लेख प्रकाशित गरेका छन्।

मदन भण्डारीले जनताको बहुदलीय जनवादसम्बन्धी आफ्ना रचनामा द्वन्द्ववादका नियमलाई अत्यन्त सशक्त रूपमा राख्युभएको छ। उहाँले भन्नुभएको छ- हरेक वस्तुको सार र रूप भएजस्तै राज्यसत्ताको पनि सार र रूप हुँच। राज्यसत्ताको रूप शासन प्रणाली हो भन्ने सार वर्गीय पक्षपत्रता हो। मानवाजातिले विकास गरेको बहुदलीय प्रतिस्पर्धाको शासन प्रणाली

एक लोकप्रिय प्रणाली हो। यसलाई राजनीतिक व्यवस्थाभित्र देखिए द्वन्द्व व्यवस्थापनका लागि पनि प्रभावकारी रूपमा प्रयोग गर्न सकिन्छ। बहुदलीय प्रतिस्पर्धाको शासन प्रणाली अवलम्बन गरेर सर्वहारा श्रमजीवी वर्गको वर्णीय स्वार्थको रक्षा अरु राम्री गर्न सकिन्छ। राजनीतिक व्यवस्थामा द्वन्द्व व्यवस्थापनका फैने राम्री गर्न सकिन्छ। मदन भण्डारीले अगाडि सारेरा विचारलाई मार्गदर्शक सिद्धान्त मान सकिन्न भन्ने कतिपय व्यक्तिले सिद्धान्त मानका नियमको प्रतिस्थापनबाट प्रतिस्पर्धात्मक राजनीतिक प्रणाली राज्यसत्ताको अस्तित्व रहेदासम्म कायम रहने विचार विकसित भएको छ, क्रमिक आर्थिक विकासको आधारलाई अवलम्बन गरेपछि संसारमा पुँजीवादको अस्तित्व रहेदासम्म समाजवादले पुँजीवादसँग प्रतिस्पर्धा र सहकार्य गरेरे आफूलाई विकास र संरक्षण गर्न सक्छ भन्ने विचार विकसित भएको छ र बहुलवादी खुला समाजको अवधारणाबाट भावी परिकल्पित साच्यवादी समाजमा वर्ग संघर्ष नभए पनि पुराना र नयाँ, पश्चवगमन र अग्रगमन तथा यथारिति र गतिशीलताबाबी निरन्तर संघर्ष भइरहने र त्यसले यो समाज निरन्तर विकसित भइरहने विचार विकसित भएको छ। जनताको बहुदलीय जनवादका उपर्युक्त सिद्धान्तले २१३० शताब्दीका विशेषतामा मार्क्सवाद-लेनिनवादलाई मानवजातिको परिवर्तन र विकासमा सदा मार्गदर्शक सिद्धान्त बन्न महत्वपूर्ण योगदान गरेका छन्। यी विचारधाराका कारण २१३० शताब्दीको अन्त्यसम्मा विश्वव्यापी समाजवाद स्थापनाको अनुमान सम्भव भएको छ।

मार्क्स र एंगेल्सको देहावसानपछि मार्क्सवादका सैद्धान्तिक पक्षमा रूसमा क्रान्ति र समाजवाद निर्माणका सन्दर्भमा विकसित लेनिनका विचारले मार्क्सवादी सैद्धान्तिक भण्डारमा केही महत्वपूर्ण योगदान भएको निष्कर्ष निकालियो र त्यसलाई लेनिनवाद नामकरण गरियो। त्यसेगरी, राष्ट्रिय स्वतन्त्रता, कृषि क्रान्ति र लोकतन्त्रका सन्दर्भमा चीनको कम्युनिस्ट पार्टीको नेता माओतेप्तेउङ्का विचारलाई मार्क्सवाद-लेनिनवादका सैद्धान्तिक भण्डारमा थप योगदानका रूपमा ग्रहण गर्दै माओतेप्तेउङ्का विचारधारा भनियो। त्यसतै, २० औं शताब्दीको उत्तरार्द्ध र २१३० शताब्दीको सुरुवातमा विकसित विश्व परिस्थितिका सन्दर्भमा नेपालको राष्ट्रिय धेराभित्र भए पनि कम्युनिस्ट आन्दोलनलाई अगाडि बढाउने क्रममा अगाडि आएका मदन भण्डारीका विचारले मार्क्सवाद-लेनिनवादका सैद्धान्तिक भण्डारमा थप योगदानका रूपमा ग्रहण गर्दै माओतेप्तेउङ्का विचारधारा भनियो। त्यसतै, २० औं शताब्दीको केन्द्रीय कमिटीमा भद्र भन्ने दस्तावेजलाई अस्वीकार गर्नुपर्छ भनेर प्रस्ताव आगाडि सारो।

नेकपाको राजनीतिक प्रतिवेदनमा पुँजीवादी जनवादी क्रान्ति सम्पन्न भई नेपाली समाज समाजवादी क्रान्तिको चरणमा प्रवेश गरेको हुनाले पार्टीको कार्यक्रम अधिकतम वैज्ञानिक समाजवाद र न्यूनतम समाजवादउन्मुख्य जनताको जनवाद उल्लेख गरिएको छ। पुँजीवादी जनवादी क्रान्ति सम्पन्न भइसकेको पनि मान्ने अनि पार्टीको तात्कालिक कार्यक्रम जनताको जनवाद पनि भन्ने यो युक्तिसंगत पनि भएन सिद्धान्तसंगत नभएजस्तै जनताको बहुदलीय जनवाद पनि मार्क्सवादका छुट्टै विचार होइन। तर, यो प्रश्न त जबरजस्त रूपमा उद्छ नै जनताको बहुदलीय जनवादले मार्क्सवाद लेनिनवाद थप योगदान को छ। पार्टी दस्तावेजमा सिद्धान्तसंगत नभएका यस्ता विषय हल्काफुल्का ढंगले भिन्न-भिन्न विचारलाई मिलाएर लैजानका नियम अगाडि सारिएको हो भन्ने भन्न ढूलो गल्ली भएको हो भनेर भविष्यमा पछुताउनुयाहेको हेही हुने छैन। त्यसैले पार्टीको कार्यक्रम निर्धारण गर्नु पनि एकपटक मानवजातिको इतिहासतर्फ सिद्धावलोकन उपयुक्त हुनेछ।

(नयाँ पत्रिकाबाट)

परराष्ट्रमन्त्री रहेका छन्। मन्त्रीको निर्देशन बेगर कर्मचारीहरूले केही गर्न नसकेने भएकाले पूर्व प्रधानमन्त्री समेत राहिसकेका व्यक्तिले कर्मचारीहरूलाई अनावश्यक दोष लगाएर कर्मचारीको मनोबल घटाउने कार्य गर्नु कति उचित हुन्छ? सत्ताधारी पार्टीका उनी आँकै नेता भएकाले यदि कर्मचारीहरूले महत्वपूर्ण कागजात लुकाएर कागजातहरू छन् कि छैन- भन्दै अरूले खुला राखे हामीले किन लुकाउनुपर्ने भन्दै लुकाउनुपर्ने कारण नभएको बताएका छन्। १९५० मा भारतसँग भएको शान्तिमैत्री सम्झौताको सकल अहिलसम्म फेला नपरेको बताएका छन्।

परराष्ट्र मन्त्रालयका कर्मचारीहरूले त्रिवेशी सन्धी सम्झौताको कागज मादा कर्मचारीहरूले दिन नमानेको तर पछि मैले निर्देशन दिएपछि बल्ल दिएको भन्दै परराष्ट्रका कर्मचारीहरूलाई हप्ता, मासिक र वर्षमा राखेको सुनिन्छ भन्दै त्यस विषयमा के हो भन्ने प्रश्न समेत गरेका थिए। अहिले कमिटीमा भएको बताएका छ।

परराष्ट्र मन्त्रालयका कर्मचारीहरूले

त्रिवेशी सन्धी सम्झौताको कागज मादा कर्मचारीहरूले दिन नमानेको तर पछि मैले निर्देशन दिएपछि बल्ल दिएको भन्दै परराष्ट्रका कर्मचारीहरूलाई हप्ता, मासिक र वर्षमा राखेको सुनिन्छ भन्दै त्यस विषयमा के हो भन्ने प्रश्न समेत गरेका थिए। अहिले कमिटीमा भएको बताएका छ।

परराष्ट्र मन्त्रालयका कर्मचारीहरूले

त्रिवेशी सन्धी सम्झौताको कागज मादा कर्मचारीहरूले दिन नमानेको तर पछि मैले निर्देशन दिएपछि बल्ल दिएको भन्दै परराष्ट्रका कर्मचारीहरूलाई हप्ता, मासिक र वर्षमा राखेको सुनिन्छ भन्दै त्यस विषयमा के हो भन्ने प्रश्न समेत गरेका थिए। अहिले कमिटीमा भएको बताएका छ।

परराष्ट्र मन्त्रालयका कर्मचारीहरूले

त्रिवेशी सन्धी सम्झौताको कागज मादा कर्मचारीहरूले दिन नमानेको तर पछि मैले निर्देशन दिएपछि बल्ल दिएको भन्दै परराष्ट्रका कर्मचारीहरूलाई हप्ता, मासिक र वर्षमा राखेको सुनिन्छ भन्दै त्यस विषयमा के हो भन्ने प्रश्न समेत गरेका थिए। अहिले कमिटीमा भएको बताएका छ।

परराष्ट्र मन्त्रालयका कर्मचारीहरूले

त्रिवेशी सन्धी सम्झौताको कागज मादा कर्मचारीहरूले दिन नमानेको तर पछि मैले निर्देशन दिएपछि बल्ल दिएको भन्दै परराष्ट्रका कर्मचारीहरूलाई हप्ता, मासिक र वर्षमा राखेको सुनिन्छ भन्दै त्यस विषयमा के हो भन्ने प्रश्न समेत गरेका थिए। अहिले कमिटीमा भएको बताएका छ।

परराष्ट्र मन्त्रालयका कर्मचारीहरूले

त्रिवेशी सन्धी सम्झौताको कागज मादा कर्मचारीहरूले दिन नमानेको तर पछि मैले निर्देशन दिएपछि बल्ल दिएको भन्दै परराष्ट्रका कर्मचारीहरूलाई हप्ता, मासिक र वर्षमा राखेको सुनिन्छ भन्दै त्यस विषयमा के हो भन्ने प्रश्न समेत गरेका थिए। अहिले कमिटीमा भएको बताएका छ।

परराष्ट्र मन्त्रालयका कर्मचारीहरूले

त्रिवेशी सन्धी सम्झौताको कागज मादा कर्मचारीहरूले दिन नमानेको तर पछि मैले निर्देशन दिएपछि बल्ल दिएको भन्दै परराष्ट्रका कर्मचारीहरूलाई हप

कपोरेट

● ग्लोबल आइएमई बैंकको १२ घन्टे बैंकिङ सेवा

ग्लोबल आइएमई बैंकले ग्राहकको सुविधालाई मध्यनजर गरी १२ घन्टे बैंकिङ सेवा सञ्चालन गरेको छ। सेवा सञ्चालनसँगै आइतबारदेखि बैंकको कान्तिपथ शाखा बिहान ८ देखि बेलुका ८ बजेसम्म खुला रहने बताइएको छ।

सरकारी तथा अन्य कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारी, व्यापारी र तथा अन्य वर्गको व्यस्ततालाई लक्षित गरी साविको कार्यालय समयाधि र पछि पनि बैंकिङ सेवा उपलब्ध गराएको बैंकले जनाएको छ। १२ घन्टे सेवा शनिबार र अन्य बिदाका दिनबाहेक हप्तामा ६ दिन सञ्चालन हुनेछ। शनिबार तथा अन्य बिदाको दिनमा बैंकले बिहान १० बजेदेखि १ बजेसम्म होलिडे काउन्टर सेवा सञ्चालन गर्दै आएको छ।

बैंकले सबै क्षेत्र र वर्गसम्म बैंकिङ सेवाको पहुँच पुऱ्याउने उद्देश्यले हालसम्म १४० शाखा, ३० राजस्व संकलन काउन्टर, १४८ एटिएम, ११ एक्सटेन्सन काउन्टर तथा ७१ शाखाहित बैंकिङ सेवा र नेपालबाहिर ३ प्रतिनिधि/सम्पर्क कार्यालयमार्फत बैंकिङ सेवा प्रदान गर्दै आइरहेको छ। त्यस्तै, बैंकले अत्यधिक प्राविधियुक्त भाइबर बैंकिङ, मोबाइल बैंकिंग तथा इन्टरनेट बैंकिङ सेवा प्रदान गर्दै आएको जनाएको छ। विनाधितो १५ लाख रुपैयाँसम्म प्रोफेसनल कर्जा प्रदान गर्दै आइरहेको बैंकले अस्ट्रेलिया, बेलायत र भारतमा प्रतिनिधि/सम्पर्क कार्यालय स्थापना गरेसमेत सेवा प्रदान गर्दै आइरहेको छ।

● राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक कनेक्ट आइपिएसमा

राष्ट्रिय वाणिज्य बैंक नेपाल विलयिङ हाउसले सञ्चालनमा ल्याएको कनेक्टआइपिएस इ-पेमेन्ट प्रणालीमा आबद्ध भएको छ। योसँगै राष्ट्रिय वाणिज्य बैंकका ग्राहकले यस प्रणालीको वेबसाइट वा मोबाइल एप्सबाट आफ्नो खातामार्फत अनलाइन कारोबार गर्न सक्ने बताइएको छ।

प्रणालीमा जोडिएका बैंक नेपाल विलयिङ हाउसले

ग्राहकले आफूलाई एकपटक आबद्ध गरी आफ्नो बैंक खाता लिंक गराएपछि उपलब्ध सेवा लिन सकिनेछ। हाल यस प्रणालीमार्फत राजस्व भुक्तानी, लोकसेवा आयोगको शुल्क भुक्तानी, रकम ट्रान्सफर, ऋटिकार्ड बिल भुक्तानी, मोबाइल वालेटमा फन्ड लोड र अनलोड, सेयर ब्रोकरको भुक्तानी, डिम्याट र मेरो सेयरको नवीकरण शुल्क भुक्तानी गर्न सकिने व्यवस्था रहेका छन्।

● ओम बैंकद्वारा स्मार्ट यात्रा कार्ड वितरण

ओम डेमलपमेन्ट बैंकले पोखरा क्षेत्रमा यात्रा स्मार्ट कार्ड वितरण सुरु गरेको छ। पोखरा महानगरपालिकाद्वारा आगामी ०७६ भद्दो १ गते देखि महानगरपालिकामित्र सञ्चालन हुने सार्वजनिक यातायातका बसमा ई-टिकेटिङ लागू गर्ने गइरहेको छ। यस प्रयोजनका लागि आवश्यक यात्रा स्मार्ट कार्ड जारी, वितरण तथा सार्वजनिक सवारीको दैनिक रूपमा हुने आमदानीको सेटलमेन्टको काम ओम डेमलपमेन्ट बैंकले गर्ने बैंकका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत विश्वमोहन अधिकारीले बताए। पहिले चरणमा पोखरायित्रका स्कुल, कलेज अध्ययन गर्ने विद्यार्थीमाझ वितरण सुरु गरिएको र लगतै पोखरा महानगरभित्रका सम्पूर्ण वडामार्फत सो कार्ड वितरण गरिने बताइएको छ।

ओम डेमलपमेन्ट बैंकले प्रथम चरणमा पोखरा महानगरपालिकामित्र चले करिब ८०० सवारी साधनमा

टर्मिनल जडान गर्ने र ४ वर्षभित्रमा ३ लाख स्मार्ट कार्ड वितरण गरी पोखरालाई स्मार्ट सिटीको रूपमा विकसित गर्ने पोखरा महानगरपालिकाको अवधारणामा महत्वपूर्ण योगदान पुने बताइएको छ।

● भाटभटेनी मनी ट्रान्सफरको सेवा बिओकेबाट

बैंक अफ काठमाण्डू (बिओके) र भाटभटेनी मनी ट्रान्सफरबीच विप्रेषण कारोबारसम्बन्धी सम्झौता भएको छ। सम्झौतासँगै भाटभटेनी मनी ट्रान्सफरमार्फत पठाएको पैसा बिओकेका सबै शाखाबाट भुक्तानी लिन सकिने भएको छ। बैंकका प्रमुख बजार व्यवस्थापन अधिकृत रितेश लमिछाने र भाटभटेनी मनी ट्रान्सफरका कार्यकारी प्रबन्धक मुनालजंग कार्कोले सहमतिपत्रमा हस्ताक्षर गरेका हुन्।

● सन्नराइज बैंकको थप शाखा

ग्राहकलाई सहजरूपमा सेवा, सुविधा उपलब्ध गराउने उद्देश्यले सन्नराइज बैंकले थप शाखा तथा एक्सटेन्सन काउन्टर सञ्चालन गरेको छ। बैंकले सेवा विस्तारका क्रममा गुलीको तम्चासमा, पर्वतका कुसामा शाखा तथा लिलितुपुरको सानागाउँमा एक्सटेन्सन काउन्टर सञ्चालन गरेको हो। बैंकको कुसामा शाखाको कुसामा नगरपालिकाका मेयर रामचन्द्र जोशी र बैंकका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत जनक शर्मा पौड्यालले तम्चास शाखाको रेशुगा नगरपालिकाका मेयर डिल्लीराज भुसाल र धुर्कोट गाउँपालिकाका अध्यक्ष भुसाल पोखरेलले संयुक्त तम्चास शाखाको उद्घाटन गरेका हुन्।

त्यसैगरी, महालक्ष्मी नगरपालिकाका मेयर रामेश्वर श्रेष्ठ र बैंकका सहायक महाप्रबन्धक सर्वेन्द्र मिश्रले सानागाउँ एक्सटेन्सन काउन्टरको उद्घाटन गरेका हुन्।

● एनसेल र धुलिखेल हस्पिटलबीच सहकार्य

एनसेलले व्यावसायिक सामाजिक उत्तरदायित्वान्तर्गत काठमाडौं युनिर्भिसिटी हस्पिटलअन्तर्गतको धुलिखेल हस्पिटलसेंग सहकार्य गरेको छ। एनसेल र हस्पिटलबीचको सहकार्य टेलिमेडिसिन र हेल्थ इन्फर्मेटिक्स कार्यक्रम सञ्चालनका लागि भएको बताइएको छ। प्रविधि तथा तथ्याकमा आधारित खासगति सेवा प्रदान गर्ने विधिमार्फत दुर्गमका स्वास्थ्य सेवाबाट बन्चित समुदायलाई गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने उद्देश्यले सहकार्य गरेको एनसेलले जनाएको छ। एनसेलका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत एप्डि चोड र धुलिखेल हस्पिटलका निर्देशक डा. रमेश मकाजूले सोमबार टेलिमेडिसिन र हेल्थकेयर इन्फर्मेटिक्स कार्यक्रम सञ्चालनसम्बन्धी सहमतिपत्रमा हस्ताक्षर गरेका हुन्।

सहकार्यपछि एनसेलले टेलिमेडिसिन उपकरण र सेवा प्रवाहका लागि आवश्यक कनेक्टिभिटी पूर्वाधार तथा २ वर्षका लागि कार्यक्रमको सञ्चालन गर्न आवश्यक पर्न स्थानीय आपुर्ति र सेवा खरिदका लागि हस्पिटललाई सहयोग गर्नेछ। हस्पिटलले भने चिकित्सक र परामर्शदातालागायत तार्क्याक्रम सञ्चालनका लागि आवश्यक सहयोग गर्ने बताइएको छ।

सहकार्यपछि धुलिखेल हस्पिटलमा 'एनसेल, धुलिखेल हस्पिटल-काठमाडौं युनिर्भिसिटी हस्पिटल' टेलिमेडिसिन एप्ड हेल्थकेयर इन्फर्मेटिक्स सेन्टरसमेत स्थापना हुनेछ। सेन्टरले टेलिमेडिसिन र हेल्थ इन्फर्मेटिक्स सेवासँग सम्बन्धित कार्य तथा नवीन खोजबाटे निर्देश गर्ने बताइएको छ।

सेवाको विवरण गर्ने बताइएको छ।

